

Tiesībsargs aicina pārskatīt nekustamo īpašumu apgrūtinājumu sistēmu

Avoti: iTiesības, Tiesībsarga birojs

Tiesībsarga birojs atkārtoti aicina valdību veikt visaptverošu nekustamo īpašumu apgrūtinājumu un kompensāciju regulējuma pārskatīšanu, norādot uz esošās sistēmas trūkumiem un nepieciešamību pēc kompleksas pieejas šajā jomā. Par panākto progresu atbilde jāsniedz līdz 1.oktobrim.

Ministru kabinets (MK) uzskata, ka šī brīža nekustamā īpašuma tiesību ierobežojumu un kompensāciju jomā pastāvošā decentralizētā sistēma uzskatāma par atbilstošu. Tajā par nekustamo īpašuma tiesību ierobežojumu un kompensācijas noteikšanas kritērijiem atbild nozares ministrija. Proti, līdzīgos gadījumos kompensācija par nekustamā īpašuma tiesību ierobežojumu atšķirsies, ja katru gadījumu vērtēs cita ministrija. No valdības atbildes izriet, ka tā neveiks ar kompensāciju noteikšanu saistīto normatīvo aktu visaptverošu salīdzinājumu un neplāno identificēt netaisnīgās situācijas. Tiesībsarga birojs šādai nostājai nevar piekrist.

“Neskatoties uz pavasarī izteiktajām rekomendācijām, valdība nav veikusi nepieciešamos soļus, lai sistēmiski pilnveidotu tiesību aktus par nekustamo īpašumu tiesību ierobežojumiem. Šobrīd pastāv būtiskas atšķirības un neskaidrības kompensāciju kritērijos un apmēros,” uzsver tiesībsarga vietniece Ineta Piļāne.

Valdībai jāveic analīze par likumu un noteikumu savstarpējo saskaņotību, lai nodrošinātu taisnīgus un vienotus kritērijus par visiem nekustamo īpašumu apgrūtinājumiem. Pašlaik apgrūtinājumus un kompensācijas nosaka attiecīgo nozaru kontekstā, kas rezultējas ar neskaidrībām. Tāpat kritiski vērtējama decentralizētās pieejas prakse, kas, iespējams, ir šķērslis efektīvai un taisnīgai kompensāciju piešķiršanai par nekustamo īpašumu apgrūtinājumiem.

“Visiem īpašniekiem jābūt vienlīdzīgām tiesībām uz taisnīgu kompensāciju, pamatojoties uz skaidriem un saprotamiem kritērijiem,” piebilst I. Piļāne.

Tiesībsargs jau šī gada martā valdībai nosūtīja pētījumu "Nekustamā īpašuma apgrūtinājumu un kompensāciju kartēšana" un aicināja līdz 6.jūlijam sniegt skaidru MK redzējumu par jomas sakārtošanu.